

bron 13

Een ingezonden brief van een twaalfjarig meisje in een nazi-krant (1939):

Als ik had kunnen kiezen, mijn Führer, dan was ik beslist een jongen geworden want dan had ik ook soldaat kunnen worden om te vechten voor mijn vaderland. Maar nu heb ik nog maar één vurige wens, en dat is ooit een echte Duitse moeder te worden en U, mijn Führer, te bedanken voor wat U voor ons Duitsers hebt gedaan.

bron 14

Hieronder en op de volgende pagina's staan in totaal vijf foto's die horen bij Nederland in 1940.

foto 1

Nederlandse soldaten zijn gemobiliseerd:

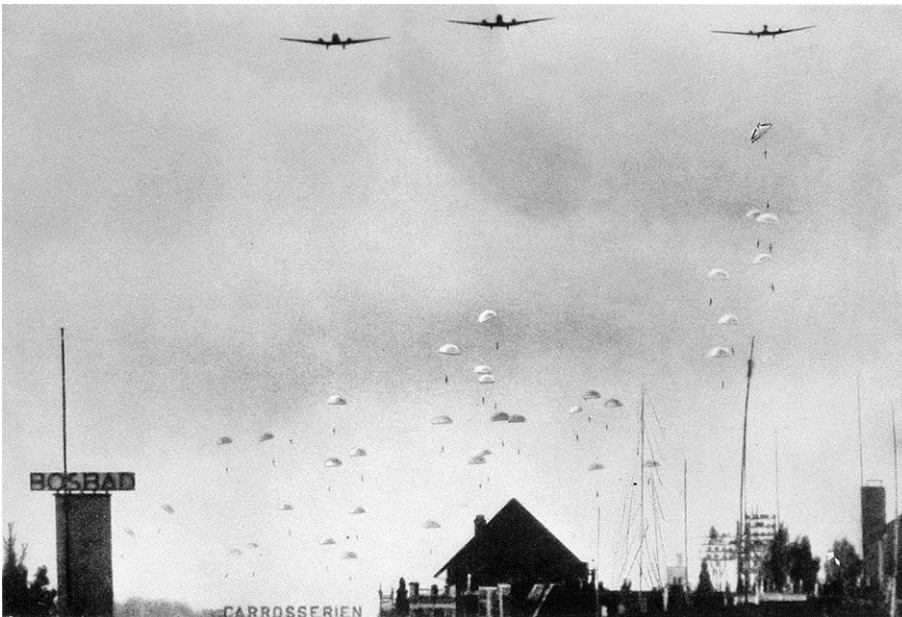
foto 2

De Nederlandse opperbevelhebber nadat hij de capitulatie van Nederland heeft ondertekend:

foto 3

Het Duitse leger voert een verrassingsaanval uit op Nederland:

foto 4

Koningin Wilhelmina spreekt voor Radio Oranje in Londen:

foto 5

Rotterdam wordt gebombardeerd:

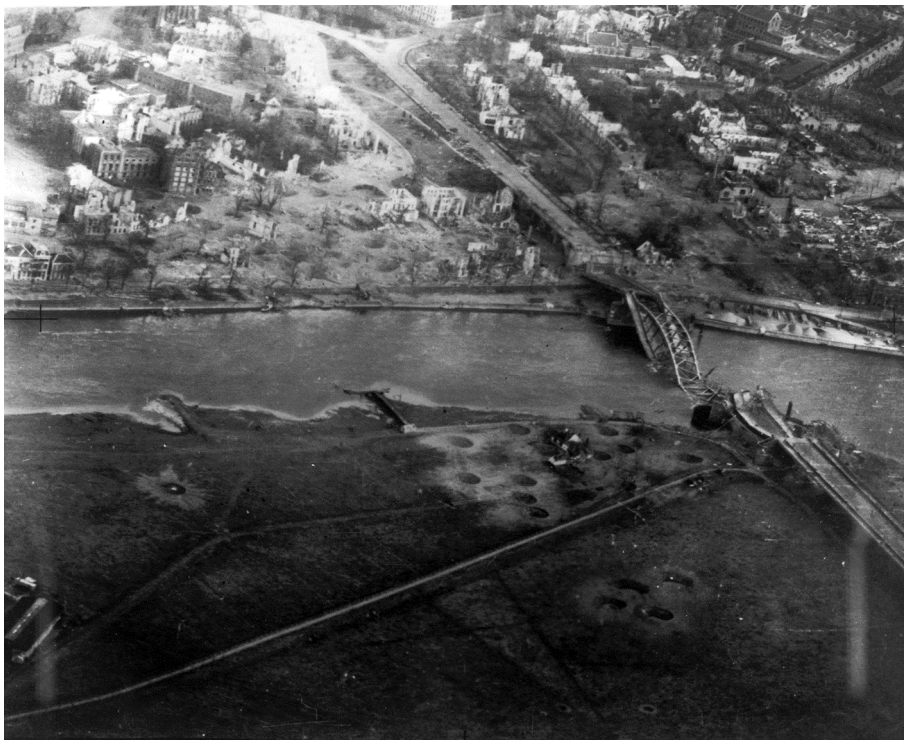
bron 15

Herinneringen van een Joodse Nederlander (1943):

Het was duidelijk dat we na een lange, vreselijke treinreis met vele ongemakken vanuit Nederland op onze bestemming waren aangekomen. Een SS-man zocht de wat jongere mannen uit en zette hen apart. Voor ouderen had hij geen belangstelling. Mijn vrouw werd niet uitgekozen en ik raakte haar in het gedrang kwijt. Ik heb haar nooit meer gezien. Onze bagage kwam op een grote hoop terecht. Mijn gitaar, waar ik heel voorzichtig mee was, werd boven op andere bagage gesmeten. Op dat moment begon ik te begrijpen dat het verlies van spullen nog niet het ergste was dat ons zou overkomen.

bron 16

foto van Arnhem (1944):

bron 17

Hieronder staat de tekst van twee radioberichten die beide op 7 mei 1945 zijn uitgezonden:

bericht 1: Met deze ondertekening wordt ons land overgeleverd aan de overwinnaar.

bericht 2: Het doel van ons bondgenootschap is voltooid om 03.00 uur, lokale tijd.

bron 18

Een uitspraak over een persoon:

Hoe kon het dat er in Nederland zo'n totaal verkeerd beeld bestond van deze persoon? Het leek alsof hij een soort Mussert was. Dat beeld heb ik moeten aanpassen. Voor zijn gedrag tijdens de bezetting is een verklaring te geven. Hij had steeds een Indonesisch doel voor ogen.

bron 19

Een gedeelte uit een toespraak van een minister (1947):

Europa heeft de komende drie of vier jaar veel meer buitenlands voedsel en andere noodzakelijke producten nodig dan het zelf kan produceren en betalen. Deze producten zullen uit ons land moeten komen. Daarom moet Europa geholpen worden. Het is logisch dat we er alles aan doen om ervoor te zorgen dat er weer een gezonde economie komt in de wereld. Onze politiek is niet gericht tegen een land of een ideologie, maar tegen honger, armoede en chaos.